

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Cankaya/ANKARA

Konu: Serbest Bölgelerde AT Muafiyet Kodu ve Vergilendirme Esasları Hk.
İlgi: 22.02.2022 tarih 71981043 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda; Serbest Bölgelerden Türkiye'ye ithal edilen eşyalarda AT muafiyet kodunun kullanılmaması ve vergilendirme esasları kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili bilgilendirme ve açıklamalar bulunmaktadır.

Üyelerimizden gelen vaki taleplerden bilindiği üzere, Türk menşei bir eşyanın serbest bölgelere ihracında işletmeci kuruluş tarafından düzenlenen ön statü belgesinde eşyanın menşesi ile serbest dolaşımda bulunup bulunmadığı belge üzerinde işaretlenerek bölgeye girişi sağlanmaktadır. İhraç eşyasına menşe istenmesi serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın talebine göre düzenlenmekte, buna göre de ön statü belgesi ikmal edilip verilmektedir. Eğer firmanın menşe talebi yoksa menşe belgesi düzenlenmeden de bölgeye girişi sağlanmaktadır.

Her iki şekildeki girişlerde menşe belgesi düzenlenmeden bölgeye girişi sağlanan daha sonra Türkiye ithali yapılması düşünülen eşyaya Genel Müdürlüğünüzün ilgede kayıtlı yazılarında da belirtildiği üzere ithalat rejiminde Türk menşei eşya için özel bölüm bulunmaması nedeniyle Türkiye'ye ithalinde üçüncü ülke menşei gibi kabul edilip vergi tahsilatı yapılmaktadır.

Diğer bir şekilde Türkiyede üretilip menşe belgesi eşliğinde bölgeye girişi sağlanan ya da Türkiye gümrük bölgesinde serbest dolaşımdayken bölgeye alınan ve işletmeci kuruluş tarafından düzenlenen ön statü belgesinde Türk menşei ve serbest dolaşımda bulunan eşya olarak işaretlenen eşyanın daha sonra Türkiye'ye ithal edilmesi durumunda SBSDE kısaltmalı kod ile ilgili olarak, SBSDE kısaltması ve "Serbest Dolaşımda İken Ser. Böl.İhr. Edilen ve Tekrar İth. Edil. İst. Eşya" açıklaması ile yeni bir muafiyet kodunun oluşturulduğu ve söz konusu muafiyet kodunun 4010 rejim kodunda ve beyannamenin 10 numaralı kutusunda bir serbest bölgenin seçilmiş olması durumunda çalışmasının sağlandığı; söz konusu şartlarla anılan muafiyetin seçilmesi durumunda 10 numaralı Gümrük Vergisinin sistem tarafından hesaplanmadığı ve ayrıca bu durumda 0821 kodlu "Gümrük Statü Belgesi" dokümanının sistem tarafından getirildiği ifade edilerek, söz konusu muafiyet kodunun seçilmesi durumunda muayene memurlarınca gümrük statü belgesinin söz konusu eşyaya ilişkin olduğunun, gümrük statü belgesinin incelenmesi suretiyle eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşımda olduğunun ve tekrar ülkemize ithal edilmek istenilen eşyanın serbest bölgede değişikliğe uğramadığının, eşyanın serbest bölgeye ihraç edildiği durumda olduğunun kontrol edilmesi suretiyle işlem yapıldığı bilinmektedir.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Gümrük Yönetmeliğinin "Vergilerin Hesaplanması" başlıklı 431 inci maddesi, "Serbest bölgede üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilen eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenilmesi durumunda beyan sahibinin talebi halinde Kanunun 161 inci maddesi, talep olmaması halinde ise aynı Kanunun 15 inci maddesi hükümlerine gümrük vergileri hesaplanır." hükmünü amir olup, söz konusu madde ile yükümlülere serbest bölgede üretilen eşyanın ithalinde girdi ve mamul ürünün gümrük vergilerini dikkate alarak seçimlik beyanda bulunma hakkı tanınmaktadır. Bu kapsamda, serbest bölgelerden ithalatla gümrük vergilerine ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliği'nin 431 inci maddesine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Türkiyede üretilip Türk menşe kazanan eşyanın menşe belgesi ibraz edilmeden serbest bölgeye ihracından sonra tekrar Türkiye'ye ithalinin yapılması durumunda BİLGE sistemi söz konusu eşyaya vergi tahakkuku çıkarmaktadır. İlgide kayıtlı yazınızda serbest bölgelerde üretilen eşyaların Türkiye'ye ithalatı aşamasında veya beyanın Gümrük Yönetmeliği 431/ Gümrük Kanunu 161 maddelerine istinaden yapıldığı durumlarda "AT" muafiyet kodunun yerine kullanılabilecek bir muafiyet kodu belirtilmemiştir.

Bahsi geçen işlemler kapsamında "4010" rejimli ithalatlar için oluşturulan SBSDE muafiyet kodu gibi bir muafiyet kodunun oluşturulması, uygun görülmemesi halinde yukarıda açıklamaya çalıştığımız işlemlerle ilgili olarak nasıl bir yol izlenmesinin belirlenmesi hususunu bilgilerinize arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Kemeraltı Caddesi Kalaycıoğlu İşhanı No: 35 Kat: 1 - 2 - 3 34425 Tophane / İSTANBUL Tel: (0 212) 249 45 00 (Pbx) Fax: (0212) 252 09 62
e-mail: info@igmd.org.tr www.igmd.org.tr

